

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 OSLO

Deres referanse
200201168/-ES

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
09/00109-2 /CAO

Dato
22. april 2009

Høringsuttalelse - Mulig ratifikasjon av Haag-konvensjonen av 23. november 2007 om internasjonal innkreving av barnebidrag og andre former for familiebidrag

Datatilsynet viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev av 27. januar 2009 med spørsmål om Norge bør ratifisere Haag-konvensjonen av 23. november 2007 om internasjonal bidragsinnkreving. Høringsfrist er satt til 27. april 2009.

Nedenfor følger Datatilsynets innspill til de deler av konvensjonens innhold som antas å være av betydning for personvernet, og som såldes etter tilsynets vurdering, vil være av betydning for norsk tilslutning til konvensjonen.

Generelt – overføring av personopplysninger til utlandet

Personopplysningsloven skal beskytte den enkelte mot at personvernet blir krenket gjennom behandling av personopplysninger, jf. lovens § 1. Den enkelte vil i dette tilfellet være alle personer det registreres opplysninger om innenfor personopplysningslovens geografiske virkeområde, det vil si både bidragspliktige og de personer det skyldes bidrag til.

Overføring av personopplysninger til utlandet i henhold til personopplysningslovens § 29 og § 30 kan kun finne sted dersom de øvrige kravene i personopplysningsloven er oppfylt, se særlig lovens § 8 og § 11, samt bestemmelsene i §§ 18 – 20.

Det følger av personopplysningslovens § 29 første ledd at personopplysninger kun kan overføres til stater som sikrer en forsvarlig behandling av personopplysninger. Så fremt personopplysningslovens generelle krav til behandling av personopplysninger er tilfredsstillende oppfylt, kan personopplysninger overføres til land som har gjennomført personverndirektivet, direktiv 95/46/EF. Personopplysninger kan videre overføres til land som Europakommisjonen har godkjent, samt enkeltbedrifter i USA som har sluttet seg til Safe Harbor-avtalen.

Overføring av personopplysninger til tredjeland, utover det som er nevnt i foregående avsnitt, kan skje dersom et av vilkårene i personopplysningslovens § 30 første ledd bokstav a-h er oppfylt. Dersom den registrerte samtykker til overføringen, jf. personopplysningslovens § 2

nr. 7, kan opplysningene overføres i henhold til lovens § 30 første ledd bokstav a. Etter bestemmelsens bokstav b, kan personopplysninger overføres dersom Norge har forpliktet seg til en slik overføring gjennom en folkerettslig avtale eller som følge av medlemskap i internasjonal organisasjon.

Datatilsynet kan videre, i tråd med personopplysningslovens § 30 annet ledd, godta overføring av personopplysninger dersom den behandlingsansvarlige gir tilstrekkelig garantier for vern av den registrertes rettigheter. I disse tilfellene må den behandlingsansvarlige søke Datatilsynet om tillatelse for overføringen. Underskriver den behandlingsansvarlige en av EUs standardkontrakter for overføring til utlandet, legger Datatilsynet til grunn at det er stilt tilstrekkelige garantier.

Det er dessverre et faktum at ikke alle nasjoner har et like godt utviklet personvernregelverk. Det omtalte personverndirektivet sikrer tilfredsstillende personverngarantier innen EØS-området. I tillegg kommer de ovenfor nevnte mekanismene og avtalene som skal ivareta personvernet til den enkelte borger ved overføring av personopplysninger mellom EØS-stater og tredjeland. I det øvrige nøyer Datatilsynet seg med å peke på relevante ISO-standarder eller annet internasjonalt regelverk som mulige tiltak for å sørge for et best mulig ivaretagelse av personvernet til bidragspliktige og de det skyldes bidrag til ved overføring over landegrensene. Se for øvrig merknadene til artikkel 38.

Konkrete innspill til enkelte artikler

Datatilsynet vil i det følgende peke på elementer i bestemte artikler som underbygger tilsynets konklusjon om at konvensjonen ikke ivaretar personvernet tilfredsstillende.

Artikkel 6

Artikkelen spesifiserer den enkelte sentralmyndighets oppgaver etter konvensjonen. Her fremgår det blant annet at myndigheten vil ha en plikt til å innhente opplysninger på vegne av og til bruk for utenlandske myndigheter, jf. artikkelens punkt 2.

Av Arbeids- og inkluderingsdepartementets merknader til artikkelen at det vil være nødvendig å innta en bestemmelse om at disse opplysningene kan innhentes og gis til andre land uten hinder av taushetsplikt. Departementet foreslår å innta en slik bestemmelse i ett nytt fjerde ledd i bidragsinnkrevingslovens § 2 og barnelovens § 83 a.

Etter Datatilsynets vurdering burde også forholdet til personopplysningsloven vært vurdert her. Det vises i den forbindelse til veileder i utredningsinstruksen av 23.10.2008, vurdering av personvernkonsekvenser, fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Artikkel 13

Artikkelen fastslår at det er innholdet i søknaden eller dokumentet som er det relevante, uansett i hvilken form det fremkommer. Bakgrunnen for bestemmelsen er et ønske om å legge til rette for elektronisk kommunikasjon mellom landene.

Det er klart at det vil behandles og overføres følsomme personopplysninger innenfor konvensjonens formål. Trolig vil det også overføres sensitive personopplysninger i flere

tilfeller, jf. personopplysningslovens § 2 nr 8. Datatilsynet er bekymret for at disse opplysningene skal overføres ved elektronisk kommunikasjon med mindre det legges til rette for en krypteringsløsning for overføringen. Det vises i denne forbindelse til personopplysningslovens § 13 og personopplysningsforskriftens kapittel 2, som oppstiller krav til tilfredsstillende informasjonssikkerhet.

Artikkel 38

I artikkelen klargjøres det at personopplysninger som er innhentet eller overført i henhold til konsesjonen, kun skal benyttes til de formål som opplysningene ble innhentet og overført for. Artikkelen samsvarer med grunnkravene i personopplysningslovens § 11, og er i så måte et sjeldent positivt innslag med tanke på ivaretagelse av de registrertes personvern. Tilsvarende gjelder for konvensjonens annex 1 og 2.

Avsluttende kommentarer

Overføring av personopplysninger til stater som ikke sikrer en forsvarlig behandling av personopplysninger, er problematisk av personvern hensyn. Slik Haag-konvensjonen av 23. november 2007 er utformet, tas det etter Datatilsynets oppfatning ikke tilstrekkelig høyde for sikring av disse personopplysningene. Datatilsynet nøyer seg med å peke på denne problemstillingen, uten å konkludere i spørsmålet om Norge bør ratifisere konvensjonen.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Christine Ask Ottesen
seniorrådgiver

Kopi: Fornyings- og Administrasjonsdepartementet, v/Statsforvaltningsavdelingen,
Pb 8004 Dep, 0030 Oslo